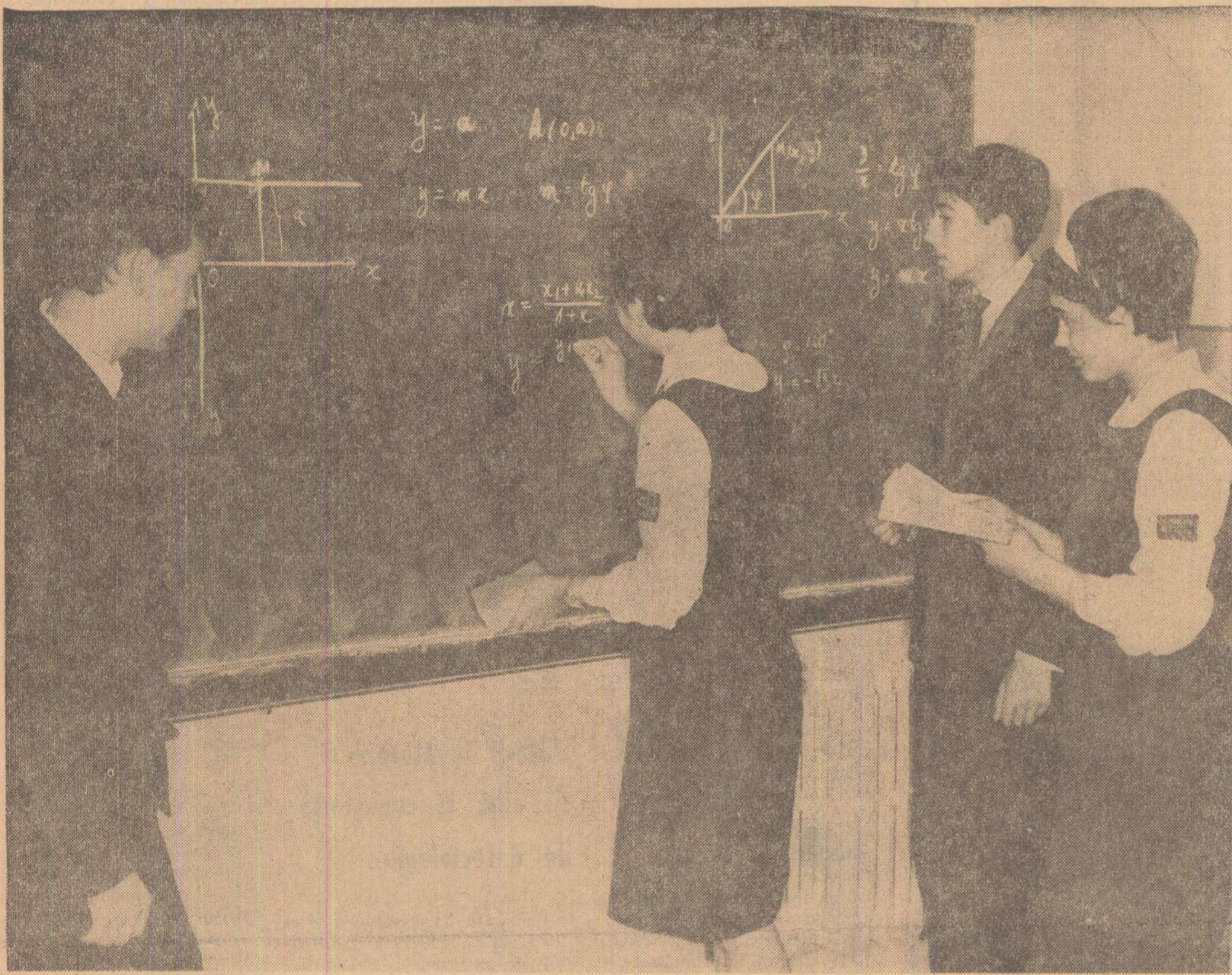

GAZETA ÎNVAȚĂMÎNTULUI

Anul XVIII
Nr. 835
Vineri 28 ian.
1966
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVAȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVAȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Disponind de o solidă pregătire matematică, elevii pot pătrunde tot mai adânc în mecanismul transformării lumii inconjurătoare

TINERII PEDAGOGI ȘI PROBLEMELE LOR

În fiecare an iau drumul școlii mii de tineri învățători și profesori, proaspeți absolvenți ai școlilor pedagogice, ai institutelor pedagogice, ai universităților. Numai în anul în curs, școlile noastre au primit circa 10.000 de noi cadre didactice. Rezultă, chiar și numai din această cifră, ponderea pe care o au tinerii cadre în ansamblul învățămîntului nostru. De aici și răspunderea pentru calitatea muncii lor, necesitatea de a sprijini tinerii cadre în primii ani de activitate — anii de primă experiență, de maturizare pedagogică, ani formativi, în care se decid trăsăturile lor caracteristice.

Ce s-a făcut, ce se face și, mai ales, ce trebuie să se facă pentru tinerii cadre? Să vedem cum stau lucrurile, din acest punct de vedere, în raionul Medias.

În fiecare an iau drumul școlii mii de tineri învățători și profesori, proaspeți absolvenți ai școlilor pedagogice, ai institutelor pedagogice, ai universităților. Numai în anul în curs, școlile noastre au primit circa 10.000 de noi cadre didactice. Rezultă, chiar și numai din această cifră, ponderea pe care o au tinerii cadre în ansamblul învățămîntului nostru. De aici și răspunderea pentru calitatea muncii lor, necesitatea de a sprijini tinerii cadre în primii ani de activitate — anii de primă experiență, de maturizare pedagogică, ani formativi, în care se decid trăsăturile lor caracteristice.

Ce s-a făcut, ce se face și, mai ales, ce trebuie să se facă pentru tinerii cadre? Să vedem cum stau lucrurile, din acest punct de vedere, în raionul Medias.

În fiecare an iau drumul școlii mii de tineri învățători și profesori, proaspeți absolvenți ai școlilor pedagogice, ai institutelor pedagogice, ai universităților. Numai în anul în curs, școlile noastre au primit circa 10.000 de noi cadre didactice. Rezultă, chiar și numai din această cifră, ponderea pe care o au tinerii cadre în ansamblul învățămîntului nostru. De aici și răspunderea pentru calitatea muncii lor, necesitatea de a sprijini tinerii cadre în primii ani de activitate — anii de primă experiență, de maturizare pedagogică, ani formativi, în care se decid trăsăturile lor caracteristice.

Ce s-a făcut, ce se face și, mai ales, ce trebuie să se facă pentru tinerii cadre? Să vedem cum stau lucrurile, din acest punct de vedere, în raionul Medias.

Obligația de a gândi

Aven nu numai capacitatea, ci și obligația de a gândi. Să ne oprim la câteva întâmplări ale existenței cotidiene și vom observa cum, de fiecare dată, trădarea gândirii ne sancționează. Dimineața, în autobuz, în orele de mare aglomerație, înghesuială. Cineva din spate a împins pe cineva din față. Cineva, nr. 1, dispus să gîndească, și-a cerut scuze dar cineva, nr. 2, care la această oră și-a pus gîndirea în cui, ripostează nervos, amintind ceva despre amicul copilăriei, în număr de șapte, petrecuți undeva în sinul familiei. Nr. 1 are și el mîndria lui și riposta îi anulează dispoziția de a raționa. Ar putea să înțeleagă starea de iritabilitate a celuiălalt, să tacă pur și simplu și să-l lase în plata domnului, dar o replică promptă și ascuțită e mult mai la îndemînă. Așa că sugerează perfid ideea achiziționării unei limuzine care ar putea să scutească persoanele sensibile de neacuzările transportului în comun. Cei din jur privesc ironic, dezaprobat, rid sau tac din gură pînă ce beligeranții epuizează toată gama de insulte și unul dintre ei cedează plătisit.

Am spus că lucrul se întîmplă în autobuz. El se poate întîmpla foarte bine pe stradă, într-un magazin, la un cinematograf, oriunde, cu aceleași manifestări și cu aceleași consecințe. Pentru că, din păcate, accidentul are consecințe: oamenii bine dispuși, plecați după treburi o-

bișnuite, își strică dispoziția pentru o întreagă zi sau cel puțin pentru câteva ore dintr-un lucru de nimic. De ce? Pentru că, un minut, au refuzat să gîndească. Dacă ar fi apelat la noaptea aceleia regine a faptelor noastre care e gîndirea și-ar fi dat seama că toate neplăcerile puteau fi evitate printr-o conduită înțeleaptă.

Sau, în alt caz, obligația de a rezolva o treabă însemnată este amînată de dragul unei tentații de moment. E binecunoscut tipul care promite și nu se ține de cuvînt, care își fixează o întîlnire și te lasă să aștepti cine știe cît în ploaie, la o rîscrucă de drumuri. De cele mai multe ori individul din această speță nu e de rea-credință. El e adesea omul care nu-și dă osteneala să gîndească. Impedat pe drum de un prieten cu care îi place să pîlăvăgească, se lasă antrenat, izgonind sfaturile rațiunii chiar și atunci cînd e vorba de propriile sale interese.

S-ar părea că astfel de lucruri care se întîmplă undeva în afara școlii și departe de ea n-ar prea avea nici o legătură cu școala. Totuși, vorbind despre ele, am vrut să vorbim despre școală, care are ca principală îndatorire să-i învețe pe oameni să gîndească. Gîndirea trebuie să fie cultivată aici și ca un criteriu precis și clar de apreciere a faptelor de viață, de conduită socială.

I. DAMIAN

(Continuare în pag. 4-a)

Interviu • Interviu • Interviu • Interviu • Interviu • Int

CLASIC ȘI MODERN ÎN PREDARE

— Pe plan mondial se fac în prezent o serie de cercetări privind modernizarea studiului matematicii. Acestea vizează conținutul predării diferitelor discipline matematice, ordinea predării lor, treapta școlară la care să fie introduse și metoda utilizată. Care este părerea dvs. în ceea ce privește modernizarea predării disciplinelor matematice în școala generală și în liceu?

— Vreau să subliniez, de la început, că sistemul clasic de predare a matematicii are multe avantaje, fiind îndelung experimentat. Și este binecunoscut că în didactică, în pedagogie, experiența joacă un mare rol. De aceea personal sint de acord cu acei care și manifestă preferința pentru menținerea sistemului clasic de predare. Bineînțeles însă că, în condițiile actuale ale modernizării științelor matematice și a metodelor matematice de cercetare, studiul acestor discipline în școală poate și trebuie să fie completat, conceput mai sistematic. Și aceasta — încă din primele clase ale școlii generale. Cred că, în aceste clase, predarea noțiunilor matematice trebuie să aibă la început un fundament numeric concret pentru ca apoi să se introducă, cu grijă, elementele de calcul literal, algebric, care sînt mai abstracte și care, dacă sînt înțelese, formează o bază temeinică pentru noțiunile ulterioare. Trecînd fără o pregătire temeinică și o metodică adecvată la elementele de calcul literal riscăm ca ele să nu fie înțelese, ceea ce poate naște un punct de vid care ar năruia mai tirziu posibilitatea de înțelegere a cunoștințelor de nivel superior.

Nu este permis să trecem cu vederea avantajele sistemului modern de predare în ce privește a-

Academician
VICTOR VĂLCOVICI
DESPRE
MATEMATICĂ

matematice. Noțiunile de mulțime și măsură, care la o primă vedere par mai elementare decît noțiunile de continuitate, oferă avantaje foarte mari pentru pregătirea ulterioară dacă, bineînțeles, sînt asimilate corect de elevi. Menționez însă că în condițiile experimentale de predare după acest sistem s-a constatat că reușita nu a fost deplină decît la elevii dotați în mod special. Fenomenul nu este totuși descurajator și nici potrivnic introducerii noului sistem de predare dacă se poate conta pe interesul serios aplicat al unui pedagog convins de calitatea noii metode. S-ar putea spune deci că noua metodă de predare a matematicii — începînd în primele clase cu noțiuni de calcul algebric și noțiuni de geometrie concretă și continuînd, ceva mai tirziu, cu teoria mulțimilor — pretinde din capul locului o revizuire foarte serioasă și atentă a muncii pedagogului. Personal consider că elevii din clasele I—II

nu sînt înapoi pentru asimilarea cunoștințelor de calcul literal; trebuie însă găsită forma pentru a-i face să-și însușească aceste cunoștințe.

— Ce probleme din matematica clasică trebuie să rămînă, după părerea dvs., ca fundament de predare?

— În primul rînd noțiunile fundamentale privind calculele numerice și algebrice — absolut indispensabile — cu care trebuie să se înceapă predarea chiar din primele clase. Geometria elementară, euclidiană, este de o foarte mare folos educațional matematică a intelectului, iar elemente din cadrul acesteia se pot introduce începînd din clasele a III-a și a IV-a. În clasele mai mari sînt absolut necesare noțiunile de algebră cu oarecare pretenție, ca rădăcinile trinomiului, variația funcțiilor liniare etc. În ultimele clase (XI—XII) se pot ataca cu folos noțiunile de derivată, de integrală și, pe o treaptă superioară, noțiunile de geometrie analitică.

— În prezent, pe întreaga arie a învățămîntului are loc o confruntare între noțiunile clasice, tradiționale și cele moderne. Există o tendință matematică o contradicție între acestea? Și, dacă există, cum vedeți dvs. soluționarea ei?

— Din punct de vedere logic, în matematică și metoda clasică și cea modernă vizează același sistem, sistemul deductiv. Deci, oricare ar fi metoda, ea trebuie subordonată celor două condiții esențiale, specifice matematicii ca știință, deducția

(Continuare în pag. 2-a)

Interviu • Interviu • Interviu • Interviu • Interviu • Int

Aniversarea Unirii în școli

LA BUCUREȘTI

Școlile din Capitală au îmbrăcat, la 24 ianuarie o haină sîrbătorească.

La Liceul nr. 25 a avut loc un simpozion în care s-au prezentat aspecte sociale, economice și culturale legate de momentul Unirii. În orele de dirigenție au fost evocate o seamă de personalități care și-au legat viața de cauza Unirii, accentuîndu-se caracterul patriotic al activității lor. O bogată activitate a desfășurat în cinstea sîrbătorii Unirii și cercul literar al școlii, în cadrul căruia au fost organizate lecturi din operele scriitorilor noștri și din creațiile elevilor închinată acestui eveniment. Cercul literar a scos și o revistă intitulată „Unirea”, care cuprinde un mare număr de versuri închinată Unirii.

Acțiuni asemănătoare au avut loc și în celelalte școli ale Capitalei. La Școala generală nr. 87 s-a organizat, cu sprijinul Arhivelor Statului, o interesantă expoziție documentară cuprinzînd fotografii ale unui mare număr de documente care reflectă lupta maselor populare pentru înfăptuirea Unirii și activitatea desfășurată de marii patrioți ai vremii. Printre exponate atrag atenția declarația deputaților clăieși din Țara Românească în sedința Divanului Ad-hoc din 7 decembrie 1857 prin reprezentantul lor Constantin Tănase, actul alegerii domnitorului Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei, actul alegerii lui Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei, și ca domn al Țării Românești. Trezesc mult interes și unele gravuri și stampe înfățișînd pe

deputații țărani din Divanul Ad-hoc al Moldovei, tablouri alegorice reprezentînd Unirea etc.

LA MIERCUREA CIUC

Cu multă însuflețire a fost sărbătorită aniversarea Unirii și în școlile din orașul Miercurea Ciuc. Casa de copii și Școala tehnică agricolă din acest oraș au organizat, cu acest prilej, o interesantă expoziție, care cuprinde documente, fotografii, cărți, reproduceri de artă, extrase din presa vremii legate de Unirea Principatelor Române. Ea a fost vizitată de un mare număr de elevi, precum și de oamenii muncii din cartier. De asemenea, elevii din aceste școli au participat la o festivitate la care li s-a vorbit despre marea însemnată a evenimentului de la 24 ianuarie 1859 în viața poporului nostru. A urmat un bogat program artistic închinat Unirii.

Manifestări asemănătoare au avut loc în toate școlile orașului Miercurea Ciuc.

LA FOCȘANI

În școlile fostului oraș de graniță dintre Țara Românească și Moldova, sîrbătorește de la 24 ianuarie a fost pentru elevi un minunat prilej de a cunoaște în adîncime istoria plină de învîlmînte a anilor din preajma Unirii.

Însoțiți de profesori, grupuri de elevi au vizitat Arhivele Statului, precum și muzeul de istorie din localitate, unde au văzut o serie de documente grațioase: telegrama de felicitare a focșănenilor adresată lui Alexandru Ioan Cuza, fotocopii de la casele din Cîmpeni și Gura Văii în care s-a născut și a trăit Moș Ion Roată, o hartă a

orașului din acea vreme, documente privind alegerea ca deputat a lui Mihail Kogălniceanu din partea orașului Focșani, tablouri, cărți și ziar ale vremii.

De asemenea, elevii au vizitat locurile care amintesc de evenimentul petrecut acum 107 ani: piața de hotar în jurul căreia, la 24 ianuarie 1859, s-a jucat pentru prima oară „Hora Unirii”, fostul pițchet de graniță dintre cele două Principate etc.

În fiecare școală s-au organizat frumoase manifestări artistice. La Liceul „Unirea”, bunaoară, liceu de la a cărui înființare se implinesc 100 de ani, elevii au prezentat un interesant simpozion care a cuprins dramatizarea schiței lui Ion Creangă „Moș Ion Roată și Unirea”, cîntec despre Unire, versuri scrise de elevi. Un frumos program artistic au susținut elevii școlii, în ziua de 24 ianuarie, la adunarea publică din oraș. Programul s-a încheiat cu „Hora Unirii” în care și-au dat mina, alături de profesori și elevi, numeroși locuitori ai orașului.

LA TIMIȘOARA

Sărbătorează Unirea o prilejuit bogate manifestări și în școlile din orașul Timișoara. Formațiile artistice ale Liceului nr. 1, de exemplu, au pregătît în cinstea acestui eveniment un program artistic pe care l-au prezentat în școală și la unele instituții din oraș. Tot aici s-a organizat o vitrină cu documente și extrase din presă legate de Unire, precum și un stand unde au fost expuse opere care oglindesc evenimentul Unirii.

COMPUNERILE ÎN CLASELE MARI

Dezvoltarea exprimării elevilor constituie unul din obiectivele principale ale predării limbii române și literaturii române. În școala generală, activitatea orientată în această direcție se desfășoară într-un sistem bine stabilit, prin lecții destinate compunerilor, ca și prin unele exerciții și teme pe marginea studierii textului literar și a gramaticii. Mult mai sporadic și mai neorganizat se desfășoară însă această muncă în clasele IX—XI. Nu este întâmplător, de aceea, că la examenele de maturitate notele obținute de candidații în lucrările scrise sînt mai slabe decît notele de la oral, că deslucul de mulți candidați fac încă în lucrările scrise greșeli de exprimare și dovedesc că nu și-au însușit o tehnică a compoziției, că nu și-au format deprinderi temeinice de analiză și de sinteză literară. Preocupări doar de transmiterea cunoștințelor privind istoria literaturii, unii profesori nu mai acordă atenția necesară consolidării în continuare a deprinderilor de exprimare în scris ale elevilor. Asemenea profesori se limitează la 3—4 compuneri pe an, în general compuneri foarte lungi, de sinteză literară, referitoare la mai mulți scriitori.

Consider că aceste compuneri nu sînt suficiente, că este necesar să dăm elevilor prilejul de a scrie mai des. Întocmai ca la matematică, unde exercițiul continuu este o condiție de bază pentru dezvoltarea deprinderilor, și la limba română exercițiul continuu este indispensabil. Desigur, nu vom da compuneri la fiecare lecție de limba română, așa cum se dau exerciții la fiecare lecție de matematică. Se impune însă să dăm mai multe compuneri decît în prezent — lucrări mai scurte, mai eficiente, legate de specificul artistic al operei literare studiate și care pot fi controlate mai ușor de către profesori. Astfel de lucrări sînt mult mai indicate decît lucrările de sinteză. Firește, și acestea din urmă își

au rostul lor — de exemplu la terminarea studiilor mai multor opere ale unui scriitor sau după studierea mai multor scriitori, în legătură cu o temă ce le este comună. Dar ele nu pot fi reușite decît dacă în prealabil elevii au efectuat și compuneri cu caracter de analiză mai restrînsă, mai concretă, a operei literare, privită din diferite unghiuri de vedere — acela al mediului descris, al personajelor, al stilului sau al unei probleme specifice operei.

Dacă ne mai gîndim și la faptul că lucrările de sinteză sînt adeseori rezultate ale unor compilații din diferite lucrări de istorie sau critică literară, ne dăm seama și mai bine de ce e necesar să le alternăm și cu lucrări de analiză literară mai restrînsă, care se pot da în diferitele etape de studiu — de la lecția de biografie și prezentare generală a activității scriitorului, dacă se studiază un mare scriitor clasic, pînă la concluziile finale în legătură cu arta scriitorului și locul său în literatura română.

Foarte important este să dăm elevilor subiecte bine gîndite, variate, formulate astfel încît să permită pătrunderea nuanțată, complexă a operei literare. Dacă vom da mereu aceleași subiecte la fiecare scriitor, elevii vor rămîne cu impresia că scriitorii noștri au abordat doar 2-3 teme și, treptat, vor pierde interesul pentru astfel de compuneri.

Cît de interesant ar putea fi o compunere cu tema „Viața lui Eminescu în perioada studiilor liceale și universitare”? Ea le-ar putea da elevilor nenunțate exemple de muncă, de prețuire a prieteniei, de dragoste pentru țară și pentru limba populară, i-ar îndemna să citească o bibliografie deosebit de folositoare: „Amintirile” lui Slavici, primele capitole din monografia lui G. Călinescu sau a lui Z. Dumitrescu-Bușulea, referitoare la anii de ucenicie ai lui Eminescu. O astfel de lucrare ar fi mai potrivită pentru secția umanistă, dar ea s-ar putea recomanda, cu mai puține

ne indicații bibliografice, și elevilor de la secția reală. Ar fi deosebit de utilă și compunerea „Romanismul în opera lui M. Eminescu”, deoarece le-ar da elevilor posibilitatea să-și consolideze cunoștințele în legătură cu specificul curentelor literare și i-ar ajuta să înțeleagă și mai bine locul lui Eminescu în literatura română și în literatura universală. Astfel de compuneri ar antrena elevii în citirea și cunoașterea mai temeinică și a altor poezii decît cele prevăzute de programa școlară pentru analiză literară, lucru deosebit de necesar, întrucît e sigur că ei nu-si pot face o imagine asupra personalității artistice, a specificului artei unui poet dacă se limitează la lectura a două-trei poezii din opera sa.

Subiectele compunerilor trebuie astfel formulate încît ele să vizeze diferite aspecte specifice scriitorului studiat, să țină seama de modalitatea sa artistică, pentru înțelegerea personalității artistice, a stilului său. Bineînțeles, putem da compuneri cu temele „Tehnica narativului istoric în opera lui N. Bănescu”, „Arta descrierii la I. Odobescu”, „Arta dialogului la L. L. Caragiale”, „Portretul și tabloul în proza lui C. Hoșăș” etc.

Subiectele compunerilor se cer astfel formulate încît să îndemne elevii nu la descrierea simplistă a operei literare, ci la meditația asupra acesteia, la interpretarea personală a conținutului ei, la înțelegerea semnificațiilor artistice ale operei, a mesajului pe care îl transmite. Dacă nu-i vom obișnui treptat pe elevi cu descifrarea unor sensuri mai adînci, vom ajunge la situația nedorită ca ei să nu poată înțelege operele literare mai noi și, îndeosebi, literatura timpului nostru, care utilizează adeseori simboluri și alte procedee ce exprimă mai învîltit semnificația.

Compunerile elevilor formează prea puțin, în momentul de față, obiectul unor discuții în clasă. Or, asemenea discuții, organizate în ore-

le de compunere recomandate de programa școlară, sînt foarte utile pentru îndrumarea practică a elevilor. Citind două-trei lucrări într-o oră, îi putem solicita și pe ceilalți elevi să-și spună părerea asupra celor citite, să-și exemplifice afirmațiile prin pasaje din lucrările lor. Nouă ne va reveni rolul să tragem concluziile discuției, să dăm îndrumările necesare. Vom arăta astfel că o compunere reușită presupune în primul rînd o cunoaștere temeinică a problemelor date, că diferențele ei părți trebuie să alcătuiască un tot încheșat, fără nimic de prisos. Elevii greșesc îndeobște la introducerea, pe care le fac prea lungi, uneori tratind despre aspecte ce totul inutile. Este bine să precizăm că introducerea trebuie doar să precizeze natura subiectului și, citeodată, să transmită succint liniile de bază ale dezvoltării lui. Adevesea sînt formulate greșit și concluziile compunerilor, elevii închipuindu-și că li se cer cîteva cuvinte suplimentare, ca o simplă formalitate. Le vom arăta că aici este vorba de a formula, în cîteva fraze clare, soluția pe care o propun la problema tratată. De asemenea, îi vom face să înțeleagă că trecerea de la o idee la alta în decursul compoziției se realizează în funcție de ideea generală, de subiectul dezbătut. Foarte important este să-i învățăm pe elevi să-și argumenteze ideile prin referiri concrete la opera, prin exemple, să-i obișnuim cu tehnica citatului, dar sărîndu-le atenția să nu facă abuz de citate, mai cu seamă de citate din critica literară.

Astfel de discuții vor demonstra elevilor că o compoziție bună trebuie să aibă un anumit echilibru arhitectural, să denote o gîndire logică, echilibrată. Nu trebuie să neglijăm niciodată această muncă „de atelier”, care creează bunele deprinderi de exprimare logică și de consolidarea prin exercițiu îndelungat.

ZORINA REGMAN
inspector

CUNOȘTINȚELE ȘI CONVINGERILE MORALE

Recent, la un liceu din Craiova, băieții dintr-o clasă a XI-a, reprezentînd circa jumătate din colecțiivul respectiv, au comis o abatere de la regulamentul școlar. Restul clasei a încercat să ascundă fapta. Fiind vorba de una din clasele cele mai bune sub toate aspectele — inclusiv conduita — lucrul acesta a constituit o mare surpriză. După cîteva săptămîni, într-o împrejurare deosebit de favorabilă, care a creat o ambianță mai apropiată, am avut prilejul să analizez cu colectivul respectiv situația creată.

Din totalul de 28 de membri ai colectivului, patru prezente au apreciat fapta ca fiind fără importanță, iar zece au calificat-o ca o abatere gravă. Dar alții cei care nu consideră ca fără importanță, cit și cei care au considerat-o ca gravă, au motivat atitudinea clasei prin aceea că „sînt alături de s-au mai petrecut asemenea fapte, dar au fost trecute cu vederea”. Alții băieții cit și fetele au adăugat: „Am fi fost lipsiți de caracter dacă nu ne-am fi solidarizat cu colegii noștri care au avut inițiativa”.

De aici se impun mai multe concluzii. Cei patru prezente elevi care au calificat fapta ca fiind „fără importanță” au dovedit că nu au înțeles conținutul cerinței morale ce trebuia respectată și de aceea nu le-a fost greu s-o calce. Ei nu au înțeles, în același timp, nici semnificația faptelor în contextul cerințelor școlare. Cei care și-au dat seama că este vorba de o abatere gravă au înțeles conținutul cerinței, dar nu au fost convinși că trebuie s-o respecte, din moment ce „altădată fapte asemănătoare au fost trecute cu vederea”. Pentru ei nu era, deci, clară necesitatea respectării cerinței morale. Din moment ce încălcarea unei norme morale este apreciată diferit de către colectivul pedagogic, necesitatea res-

pectării ei este, inevitabil, pusă la îndoială.

Lipsa înțelegerii conținutului unei noțiuni morale — cu toate consecințele negative asupra conduitei — a apărut și mai clar în aprecierile solidarității, caz în care mulți elevi au înțeles prin solidaritate ascocierea la o faptă reprobabilă.

Cazul acesta a întărit concluziile la care am ajuns cu prilejul unor cercetări făcute în decurs de cîteva ani în rîndurile a 300 de elevi din clasele VIII—XI. Mi-am dat seama, în urma acestor cercetări, că elevii nu cunosc întotdeauna cu precizie conținutul unor noțiuni morale cum sînt atitudinea comunistă față de muncă, conduita civilizată, semnificația socială a învățurii, prietenia etc. Ei au fost solicitați să a-rate în scris ce înțeleg prin noțiunile respective și să exemplifice conținutul acestora cu fapte cunoscute din experiența personală, din viața clasei, a școlii, din familie, din literatură chiar etc. Răspunsurile au arătat că, dacă în ansamblu bagajul lor de cunoștințe morale era la nivelul vîrstei, unii elevi dădeau unor noțiuni un conținut complet greșit sau trunchiat („Prietenia este o muncă socială pentru că... dezvoltă memoria și ne ajută să înțelegem lucrurile în societatea socialistă” etc.).

O serie de elevi au sesizat numai unele note din conținutul noțiunilor respective în primul rînd pe acelea pe care le percepeau direct („Prin purtare civilizată eu înțeleg purtarea mea de elev”); „A da purta civilizată înseamnă a fi cuvințios cu profesorii și a ști cum să te porți atît la teatru, cît și la cinematograful” ș.a.m.d.). Chiar atunci cînd au sesizat mai multe note esențiale ale conținutului unor noțiuni, unii elevi nu au fost în măsură să stabilească o ierarhie a lor.

De asemenea, o serie de elevi n-au putut să exemplifice corespunzător înțelesul noțiunilor.

S-a desprins clar concluzia că unele noțiuni morale se însușesc de către elevi în mod empiric, prin experiență personală și prin comunicarea lor cu adulții, nu după tipul noțiunilor științifice.

În aceeași perioadă am avut convorbiri individuale cu peste 100 de elevi de vîrste diferite, imediat după săvîrșirea de către ei a unor abateri. În proporție de 48—51%, aceștia au considerat că fapta respectivă nu înseamnă o abatere de la cerințele unei conduite morale, ceea ce a confirmat constatările anterioare: insuficiența însușirii a conținutului unor noțiuni morale. De asemenea, au fost elevi care au considerat că abaterea lor nu constituie un lucru grav, fiindcă au văzut, în alte împrejurări, că „se poate și așa”.

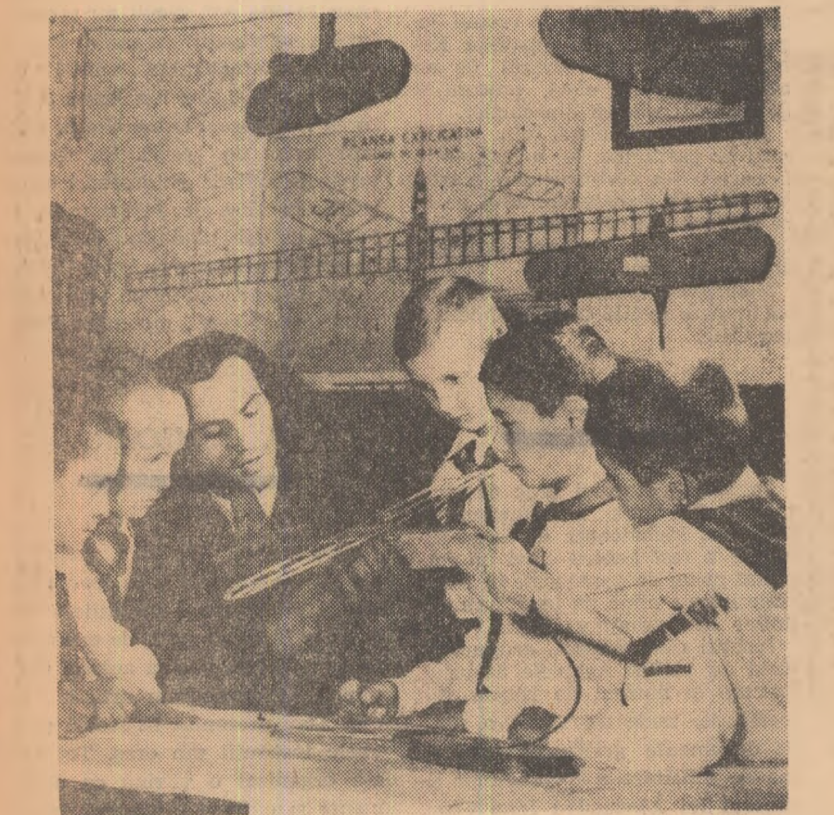
Toate aceste constatări ne arată că una din cauzele care influențează negativ conduita elevilor este și lipsa cunoștințelor și convingerilor morale. Fără a absolutiza această cauză, nu putem însă nici s-o subapreciem. Psihologia pedagogică ne arată, într-adevăr, că normele morale pot deveni un factor reglator al comportării numai în măsura în care elevul le înțelege în mod corespunzător, în măsura în care el și-a însușit un sistem de noțiuni morale.

În același timp, un factor hotărîtor al conduitei este convingerea. Odată formulate, convingerile devin forțe stimulatoare ale conduitei. Este un fapt bine stabilit că atunci cînd toate celelalte condiții sînt aceleași, ridicarea nivelului și a gradului de conștiență a noțiunilor și reprezentărilor morale exercită o influență pozitivă asupra nivelului, constanței și principialității conduitei.

De aici rezultă unele concluzii pentru munca educativă cu elevii. Se impune în primul rînd să fie intensificată preocuparea de a îmbogăți cunoștințele morale ale elevilor. Fără îndoială că în această privință se resimte lipsa unui curs de etică socialistă, ca și a unui program de muncă educativă. Pînă la vom avea, însă, trebuie să recunoaștem că lăsam nefolosite multe posibilități de a le forma elevilor, în mod științific, cunoștințele morale la lecții, prin tematica orelor de dirigentie, în cadrul activităților în afara de clasă și de școală. Preocupările unor școli pentru desfășurarea unei munci organizate și de perspectivă în acest sens lasă încă de dorit.

Unitatea de cerințe în cadrul colectivului pedagogic al fiecărei clase și al fiecărei școli, unitatea de cerințe a factorilor răspunzători de munca educativă (școală, familie, organizație de tineret), cunoașterea și interpretarea în mod adecvat și în forme variate a realității noastre socialiste, exemplul personal al educatorilor sînt factori hotărîtori ai formării convingerilor morale. Numai așa putem demonstra elevilor justetea cerințelor ce le punem în fața lor, semnificația socială a acestora, necesitatea de a le respecta.

I. DUMITRESCU
Craiova

La cercurile de aeromodelare de la Casa pionierilor din Craiova

OPINII LICEELE PEDAGOGICE

Toate disciplinele sînt importante

S-au publicat numeroase păreri, opinii, propuneri privind profilul, durata și conținutul învățămîntului în liceele pedagogice. Dorind să mă alătur acestei largi dezbateri, aș propune cîteva măsuri menite, după părerea mea, să asigure o cit mai bună pregătire a învățătorilor.

Cred, în primul rînd, că recrutarea elevilor din liceele pedagogice va trebui să se facă pe baza unui concurs, astfel încît viitorii învățători să fie selecționați cu toată grijă. Atunci cînd se prezintă la concurs aceștia ar trebui să aibă și recomandarea directorului școlii generale în care au învățat.

Durata de studii de 5 ani este, după părerea mea, suficientă. Un an în plus față de liceul teoretic va asigura temeinicia pregătirii de specialitate, pe lingă pregătirea de cultură generală. În acest fel, cei ce vor dori, vor avea posibilitatea să-și continue studiile în învățămîntul superior.

Conținutul planurilor și programelor va trebui să reprezinte, pentru factorii de răspundere, o problemă esențială. Va fi poate necesar să se tempereze o anumit specializări, înclinată să susțină cu mult de argumente importanța deosebită a obiectului pe care-l predau și să pledeze pentru a dobîndi un număr mai mare de ore afectate aceluia obiect. Care este disciplina de o mai mică importanță pentru învățător? Toate au deosebită importanță. Programa va trebui astfel eșalonată pe ani de studii și în timp, în general, încît să dea elevilor liceului pedagogic posibilitatea să se pregătească temeinic. În orice caz, ei vor trebui să țină lecții de probă abia după ce vor fi studiat metodicile predării disciplinelor la clasele I—IV, adică în trimestrul al III-lea al anului IV și în anul V.

Va trebui, de asemenea, să se intensifice pregătirea viitorilor învățători în ceea ce privește problemele legate de munca cu pionierii, ca și în ceea ce privește activitatea culturală. Propun să se introducă în activitatea liceelor pedagogice practica conferințelor pe care elevii din ultimii ani să le susțină cu ocazia serbărilor școlare sau a altor numeroase acțiuni culturale din orașul sau satul respectiv.

O atenție deosebită va trebui să se dea pregătirii viitorilor învățători și din punct de vedere al administrării, organizării și conducerii școlii. Ei vor trebui să cunoască temeinic numeroasele lucrări de secretariat și contabilitate pe care le vor înfili în activitatea lor.

Consider că ar fi potrivit ca la examenul de absolvire să se ceară o lucrare personală pe care candidatul să o susțină în

fața comisiei. Subiectul acestei lucrări să fie dat la începutul anului V, iar îndrumarea și controlul executării lucrării să se asigure prin profesorul de specialitate. Viitorii absolvenți vor primi astfel și unele îndrumări pentru munca de cercetare științifică.

În ceea ce privește cadrele de predare, propun să se păstreze cu grijă actualele nucleu ale școlilor pedagogice și să se valorifice experiența pozitivă adunată de acestea în cursul multor ani.

Baza materială a liceului pedagogic trebuie să fie ecuată cu cea a internatului civilizat, care să asigure cazarea tuturor școlărilor, cantină model, care să le pregătească o masă variată și substanțială, lot suficient pentru feluri activități agricole, laboratoare, săli de lucru, material didactic corespunzător noilor condiții ale învățămîntului nostru.

Viitorul învățător va trebui să aibă o pildă în modelul de organizare și dotare a școlii pe care a absolvit-o și să țină seama să realizeze și el asemenea lucruri la școala unde va lucra.

Școala de aplicație să aibă directorul său (acesta ar putea fi, de exemplu, unul din profesorii de pedagogie), subordonat directorului liceului pedagogic. Aici să se experimenteze și să se aplice cu curaj tot ce este nou în organizarea și conținutul învățămîntului.

ȘTEFAN N. RUJAN
Buzău

Viitorii învățători să aibă și cunoștințe de defectologie

Pornind de la necesitatea de a li se asigura viitorilor învățători o pregătire temeinică și multilaterală și ținînd seama de unele situații concrete pe care le vor înfili aceștia, ne-am gîndit să ridicăm aici o problemă a cărei soluționare socotim că trebuie să-și găsească loc în programele viitoarelor licee pedagogice.

După cum se știe, în rîndurile copiilor de vîrstă mică se observă, în unele cazuri, deficiențe de vedere, de auz, motrice, tulburări de vorbire, de comportament etc. Cele mai vizibile dintre acestea sînt sesizate chiar de către părinți, care se adresează medicului pentru sfaturi și tratament. Dar multe din ele rămîn nesesizate de către părinți, ele urmînd să fie depistate în instituțiile prescolare sau în școală, de către educatoarele sau învățătorii. Chiar și în această situație, dintr-o insuficiență cunoaștere a deficiențelor mai frecvente și a cauzelor lor, unele sînt descoperite cu întârziere sau rămîn nedescoperite, creînd anumiți copii greuțai în

însușirea cunoștințelor. Pe de altă parte, se întînesc și cazuri de copii care, datorită unor cauze nelegate de dezvoltarea lor psihică, rămîn în urmă la învățătură și ajung la repetenție, fiind categorisii apoi de către unele cadre didactice „deficienți mintali”. De aceea considerăm necesar să se introducă în programele viitoarelor licee pedagogice și o serie de cunoștințe teoretice și practice de defectologie.

Cunoașterea de către viitorii învățători a deficiențelor ce pot fi înlătuite la copii și a cauzelor lor îi va ajuta pe aceștia să le descopere de îndată, să stabilească ce cazuri sînt mai grave și trebuie îndrumate către centrele de neuro-psihiatric infantilă sau către centrele interregionale de triere și repartizare în unități speciale, după cum, de asemenea, le va da posibilitatea să remedieze în inșiși deficiențele ușoare chiar în procesul de învățămînt, încă de la intrarea copiilor în școală.

Dintre deficiențele ușoare cele mai frecvente, care pot fi remediate de orice învățător cu un minim de pregătire teoretică și practică în această privință, sînt unele deficiențe de exprimare.

Este cunoscut faptul că, deși literatura fonetică a limbajului este însușită de copii de la vîrsta cîm mai mică, pronunțarea și mai ales utilizarea corectă a unor sunete în toate pozițiile fonetice în cadrul unui cuvînt se definitivează mult mai tîrziu. Însușirea citit-scrisului constituie un factor important care contribuie la formarea unei pronunții corecte, datorită faptului că în cadrul ei se efectuează analiza și sinteza amănunțită a sunetelor ce intră în componența cuvintelor. Pe această bază, cazurile ușoare de pronunțare greșită a sunetelor pot fi corectate de către învățător, urmînd ca numai acelea care se dovedesc persistente, fiind determinate de tulburarea mai profundă a analizatorului auditiv, să fie îndreptate spre centrele de logopedie.

Înarmarea viitorilor învățători cu unele cunoștințe de defectologie este necesară și pentru prevenirea lipsei de tact în procesul educativ, deoarece aceasta poate duce la tulburări psihice și poate determina, uneori, transformarea atitudinii normale a copilului într-o reacție patologică de lungă durată. Cele mai multe dintre manifestările nevrotice la copii sînt generate de către greșelile de educație; de aceea, prevenirea și combaterea acestor manifestări se realizează și prin înlăturarea greșelilor educative și prin crearea condițiilor necesare desfășurării adecvate a procesului de instruire și educare a acestor copii.

Sintem de părere, asadar, că există suficiente argumente care demonstrează necesitatea introducerii cunoștințelor de defectologie în programele viitoarelor licee pedagogice.

C. MINCA
I. STĂNCĂ

Clasic și modern în predare

(Urmare din pag. 1)

logică și practica precizării. În aceste condiții, chiar dacă între cele două metode s-ar ivi, aparent, contradicții, ele pot fi soluționate dacă se respectă aceste două calități esențiale ale studiului matematic. De aceea, în condițiile specifice matematicii, indiferent de metodă, rezultatele vor coincide. Acest fapt nu se poate extinde desigur în domeniul celorlalte științe — în special în cel al științelor cu caracter practic — în care prin metode diferite se pot obține rezultate diferite. În situațiile respective se pune fără îndoială problema soluționării în mod practic a contradicțiilor care se nasc. Repet, nu este însă cazul matematicii, o știință teoretică cu un caracter specific, în care mecanismul logic de rezolvare al problemelor exclude contradicții fundamentale.

— Ce părere aveți despre disciplinele matematice care se predau în școala generală și în liceu? Considerați anumite discipline ca fiind mai puțin utile? Credeți că ele ar putea fi înlocuite sau completate de noi discipline?

— Pentru a-mi exprima părerea asupra disciplinelor matematice care se predau în școala generală și în liceu mi-ar fi necesar un studiu mai amplu al programelor de învățămînt. Nu am intenția să epui-

zez acum acest subiect. În principiu, mă declar de acord cu sistemul de predare a noțiunilor de bază din aritmetică, algebră și geometrie. O dată formată această bază matematică, se poate evolua cu succes spre anumite subtilități ale algebrei, introducîndu-se noțiunea de mărime infinitesimală sau și mai bine — în măsura posibilului — noțiunile moderne de măsură și mulțime, care sînt mai naturale decît noțiunea de mărime infinitesimală, din vechea matematică. Aici însă vreau să subliniez faptul că, deși metoda modernă e mai logică și mai aproape de adevăr, ea este dificilă și greu de predat, mai ales în ceea ce privește legătura noțiunilor elementare de mulțime și măsuri de studiu ecuațiilor, de exemplu. Deși toate problemele fizicii matematice se reduc la ecuații, aceste legături se realizează destul de greu. Pentru a folosi cu bune rezultate această formă de predare este necesar — o susțin din nou — ca profesorii să aibă o pregătire științifică și pedagogică foarte înaltă.

În clasele mari se pot preda noțiunile de teoria numerelor, noțiuni de geometrie analitică, de calcul diferențial și integral, ca și elemente de geometrie descriptivă — un capitol al matematicii cam vitregit în ultimul timp, pe care-l consider totuși necesar pentru a forma în gîndirea matematică a elevului un sistem de reprezentare a spațiului.

Militez în mod deosebit pentru acordarea unui loc mai larg noțiunilor de mecanică. Sînt convins că în sfera cunoștințelor matematice predate în primele etape de pregătire școlară trebuie să figureze și mecanica, o știință care îmbracă perfect haina matematică, putînd fi conexasă deci chiar cu primele noțiuni de matematică. Astfel problemele elementare de mișcare a punctului pe diverse traiectorii, consideratii de echilibru în special asupra greutății, poi constitui un material util pentru dezvoltarea spiritului științific al elevilor. Disponind, în felul acesta, de o mai largă pregătire matematică de bază, ei vor putea pătrunde mai adînc, începînd, să spunem, din clasa a VII-a, în mecanismul transformării lumii înconjurătoare. Mecanica este disciplina cea mai îndemnată care-l pune pe elev în stare să aplice cunoștințele teoretice matematice în practică. Ea trebuie să fie un prim pas în studiul științelor naturii, deoarece exprimă, prin matematică, o serie de adevăruri din natură avînd o strînsă legătură cu logica matematică.

Pledez, de asemenea, și pentru studierea astronomiei, disciplină tot așa de strîns legată de matematică, deosebit de interesantă și care îi pasionează pe tineri, deschizînd totodată orizonturi largi viziunilor matematice.

— Nu de mult, o publicație de specialitate din străinătate scotea în evidență concluzia unor specia-

liști după care în matematică, predarea unor elemente tradiționale consumă absolut inutil un număr imens de ore. Care este părerea dv. în legătură cu această problemă?

— Sînt intru totul de acord că timpul afectat predării anumitor elemente, cum este cea celebră discuție asupra trinomiului de gradul II, consumă inutil un timp imens care ar putea fi utilizat cu mai mult folos pentru studiul unor noțiuni mai importante. Asemenea elemente de matematică, greoaie și inutile, se mai întînesc în programele școlare actuale. De pildă, unele teoreme de geometrie în spațiu (ca teorema trunchiului de prismă sau de piramidă) obosesc excesiv mintea elevilor fără a aduce un aport serios la formarea cunoștințelor de matematică. Și în trigonometrie apar unele elemente greoaie care înroșesc timpul profesorilor și al elevilor, cum ar fi, de pildă, trigonometria sferică, pe care am putea-o limita la o definiție și un minim de noțiuni ilustrate. Desigur că o revizuire mai serioasă în acest sens a programelor școlare ar scoate la lumină și alte exemple de acest fel, care, după mine, nu au ce căuta într-o școală de cultură generală. Economia de timp făcută pe scuma suprimării unor cunoștințe greoaie și inutile ar putea fi folosită cu succes în scopul formării la elevi a gîndirii matematice, largi deschișă spiritului modern al acesteia științe.

ÎNDRUMĂRI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA MUNCII EDUCATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Îmbunătățirea continuă a muncii de instruire și educare a tineretului școlar constituie una din sarcinile principale trasate școlii de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Pentru sporirea eficienței muncii educative desfășurată de corpul didactic, de diriginți și de directorii de școli, alături de alte măsuri, Ministerul Învățământului pune la dispoziția cadrelor didactice prezentele îndrumări.

Aceste îndrumări, care se referă la problemele principale ale muncii educative, trebuie să călăuzească în activitatea lor pe învățători și profesori. Ministerul Învățământului va valorifica în continuare experiența cadrelor didactice, în vederea îmbunătățirii acestor îndrumări și elaborării unor programe ale muncii educative pe grupe de clase: V-VIII și IX-XI (XII). Cadrele didactice sînt solicitate de Direcția generală pedagogică a învățământului de cultură generală să participe la această acțiune cu sugestii și propuneri desprinse din experiența lor.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, elaborînd programul înfringerii multilaterale a României socialiste, a stabilit direcțiile principale ale dezvoltării viitoare a țării noastre, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste în toate domeniile de activitate economică, științifică și culturală. Sarcini deosebit de importante au fost trasate de Congres cu privire la dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățământului de toate gradele.

Apreciată de Congres ca izvor principal de cultură și factor de civilizație, școala noastră doîndeste, pe măsura înaintării pe calea socialismului, o importanță deosebită. Învățământul din patria noastră, bazat pe concepția marxist-leninistă despre natură și societate, strîns legat de cerințele construcției socialiste, folosind tradițiile progresiste ale școlii românești și experiența pedagogică universală, are un rol de seamă în formarea tinerelor generații și educarea omului nou, în ridicarea nivelului cultural și de conștiință al întregului popor în spiritul înalțelor idei ale umanismului socialist.

La Congres s-a subliniat că nivelul actual al societății noastre, dezvoltarea impetuoașă a științei și tehnicii impun ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a pregătirii de cultură generală, creșterea volumului de cunoștințe științifice și tehnice ce trebuie să fie însușite de elevi.

În anii ce urmează, școala este chemată să înregistreze noi succese, oferind tinerilor largi posibilități de învățătură, în funcție de aptitudinile și dorințele lor, de cerințele economiei și culturii noastre socialiste în plin avînt.

Congresul a arătat că îndeplinirea sarcinilor înscrise în directivele noi mai mare de cadre cu calificare superioară pentru toate domeniile de activitate. Instituțiile de învățămînt vor trebui să dea patriei, în viitor, sute de mii de muncitori calificați, tehnicieni, ingineri, economiști, profesori, medici etc. Aceste cadre trebuie să intrusească, pe lingă o înaltă competență profesională, și profilul moral-spiritual cerut de specificul societății noastre socialiste. Temele instruirii și educării acestor cadre se cîldesc în școala de cultură generală.

În realizarea acestor sarcini, așa cum s-a subliniat la Congres, școala este chemată să educe tineretul în spiritul dragostei față de muncă, al înaltei răspunderi față de îndatoririle sociale, al devotamentului nemărginit față de patria socialistă și partidul comunist, al internaționalismului proletar, să militeze pentru promovarea în rîndurile tineretului a trăsăturilor morale înalte.

Transpunerea în viață a acestor obiective impune o îmbunătățire a muncii educative în școală, creșterea eficienței cadrelor didactice, a directorilor, a diriginților față de calitatea acesteia, asigurarea unei eficiențe sporite a întregului proces instructiv-educativ.

I. Sarcinile educative ale colectivului didactic

1. — Ridicarea nivelului de pregătire a elevilor, dezvoltarea conștiinței datoriei față de învățatură.

Dezvoltarea industriei socialiste, la nivelul indicilor tehnici mediali și dezvoltarea producției agricole prin folosirea mijloacelor moderne, ca și cerința creșterii nivelului de cultură generală al întregului popor, impun școlii eforturi sporite pentru ridicarea efectivă a nivelului științific al predării, în vederea dezvoltării gândirii abstracte a elevilor, a formării concepției înalte despre natură și societate, a cultivării setei de cunoștințe, a formării principelor și deprinderilor de muncă intelectuală, a ridicării nivelului de pregătire științifică a elevilor.

Acțiunea inițiată și condusă de partid, privind dezvoltarea cercetării științifice și a potențialului de gândire creatoare a poporului nostru, largile perspective deschise în acest domeniu de legea cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Cercetării Științifice, cer din partea școlii o preocupare mult mai intensă în sprijinirea dezvoltării elevilor cu înclinări și aptitudini pentru diferite domenii ale științei, în vederea ridicării nivelului de pregătire al întregii mase de elevi.

Realizarea acestor obiective, la nivelul cerințelor etapei actuale necesită ca întregul corp profesoral

să manifeste o grijă sporită față de realizarea conținutului științific și educativ al lecțiilor, valorificînd, cu maximum de eficiență, largile posibilități educative pe care le oferă procesul de învățămînt în dezvoltarea multilaterală a tineretului.

În acest scop, cadrele didactice sînt chemate să-și perfecționeze necontenit pregătirea științifică și pedagogică, să folosească în mai mare măsură mijloacele moderne de instruire și educare.

În vederea dezvoltării în rîndul elevilor a conștiinței îndatoririlor ce le revin ca școlari, a atitudinii conștiente față de învățatură, ca principală îndatorire patriotică, și de pregătirea elevilor, care nesocotesc valoarea educativă a unui control noștitor al elevilor, o notare obiectivă și ritmică, precum și stimularea întregii mase de elevi spre obținerea unor rezultate din ce în ce mai bune.

Exemplul pozitiv al cadrelor didactice, care dovedesc o exigență mereu sporită față de calitatea propriei lor munci, constituie un puternic imbold în procesul de pregătire al elevilor.

Atitudinea unor cadre didactice care manifestă o exigență scăzută față de activitatea lor și față de pregătirea elevilor, care nesocotesc valoarea educativă a unui control noștitor al elevilor, o notare obiectivă și ritmică, precum și stimularea întregii mase de elevi spre obținerea unor rezultate din ce în ce mai bune.

Exemplul pozitiv al cadrelor didactice, care dovedesc o exigență mereu sporită față de calitatea propriei lor munci, constituie un puternic imbold în procesul de pregătire al elevilor.

Dezvoltarea interesului elevilor pentru știință și tehnică implică lezarea mai strînsă a conținutului lecțiilor de practica construcției socialiste, atragerea în mai mare măsură a întregii mase de elevi în efectuarea lucrărilor practice de laborator, stimularea lor în folosirea pe scară mai largă a lucrărilor de știință popularizată, utilizarea filmelor și diafilmelor cu conținut tehnic și științific.

La dezvoltarea interesului pentru cunoașterea lumii, a tainelor științelor, pentru dezvoltarea gândirii abstracte, a deprinderilor și deprinderilor de muncă intelectuală, independentă, o contribuție importantă o aduc cercurile pe specialități și concursurile școlare. Ținînd seama de specificul activității în cercuri, cadrele didactice trebuie să antreneze în mai mare măsură elevii în organizarea de experiențe, să stimuleze curajul și încrederea în forțele lor proprii, să cultive interesul pentru cunoașterea tradițiilor științei românești și a contribuției acesteia la dezvoltarea patrimoniului științei universale.

Concursurile școlare de literatură, de matematică, fizică și chimie este necesar să fie organizate cu mai multă grijă din partea cadrelor școlii, a cadrelor didactice, pentru ca aceste concursuri să constituie un sprijin real în dezvoltarea elevilor cu înclinări și aptitudini pentru diferitele ramuri ale științei, pentru ca valoarea lor educativă să crească în rîndurile școlarilor.

2. — Antrenarea mai largă a corpului didactic în formarea conștiinței socialiste și a conduitei moral-politice a elevilor.

Transformările revoluționare pe treptele în țara noastră, succesele obținute în construcția socialistă, bogata activitate educativă desfășurată de partid în rîndurile oamenilor muncii exercită o mare influență asupra tineretului școlar, care se dezvoltă în spiritul înalțelor idealuri ale socialismului.

Pomînd de la aprecierea făcută de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român că îndeplinirea planului de stat se datorează eforturilor pline de eroism și abnegație, devotamentului oamenilor muncii față de cauza socialismului, învățătorii și profesorii trebuie să cultive la elevi, viitoare cadre ale economiei, științei, artei și culturii noastre, dragostea nemărginită față de patria socialistă, față de popor, față de Partidul Comunist Român.

În acest scop, limba și literatura română, istoria, geografia, educația cetățenească, economia politică și socialismul științific, celelalte obiective de învățămînt, precum și activitățile în afara de clasă trebuie să aducă o contribuție sporită în formarea conștiinței patriotice a tineretului. Prin conținutul lecțiilor și al activităților în afara de clasă, învățătorii și profesorii trebuie să dezvolte în rîndurile elevilor interesul pentru cunoașterea trecutului glorios de luptă al poporului nostru, lupta acestuia pentru eliberarea națională și socială, să dezvolte la școlari prețuirea pentru tradițiile înaintate de luptă ale clasei muncitoare și ale partidului său comunist.

Luptînd pentru îmbunătățirea conținutului științific și educativ al lecțiilor și al activităților în afara de clasă, cadrele didactice au datoria să cultive, în rîndurile elevilor, mîndria patriotică pentru mărețele realizări obținute de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român, holărează de a apăra cu abnegație și de a dezvolta acest realizări.

Cu prilejul acestor activități se va sublinia faptul că oamenii muncii de toate naționalitățile luptă strîns uniți pentru construirea socialismului, pentru înflorirea patriei lor comune, România socialistă.

Pentru ca tineretul să cunoască politica internă și externă a statului nostru, profesorii și învățătorii sînt chemați să sublinieze, în cadrul lecțiilor, lupta consecventă a țării noastre pentru consolidarea păcii, pentru promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare, în spiritul internaționalismului proletar.

Adîncind conținutul educativ al lecțiilor, organizînd vizite la locurile și monumentele istorice, la expoziții, muzee, vizionînd cu elevii spectacole de teatru și cinema cu teme din istoria patriei, cadrele didactice vor contribui la formarea unui tineret devotat trup și suflet partidului, demn, conștient și curajos, cu o conduită ireproșabilă în toate împrejurările vieții, optimist și încredător în viitor, însușit de profunde sentimente patriotice și internaționaliste, un tineret al cărui ideal de viață să fie slujirea cu abnegație a intereselor poporului, a cauzei socialismului și păcii.

În predarea și învățarea de limbă și literatură română, de desen, muzică, să se folosească mai mult posibilitățile pe care le oferă aceste discipline pentru dezvoltarea sentimentelor de prețuire față de limba română și tezaurul cultural și artistic al poporului nostru.

În organizarea serbarilor închinată evenimentelor deosebite din istoria patriei, a sărbătorii comemorative și a personalităților al căror nume îl poartă școlile, în organizarea excursiilor și drumetțiilor, se va urmări, pe lingă cunoașterea vieții poporului nostru, și trezirea unei puternice rezonanțe afective, care să ducă la dezvoltarea sentimentului de dragoste fierbinte față de patrie și de partid.

Cadrele didactice trebuie să se preocupe ca, în predarea cunoștințelor din domeniul social-politic, științific, cultural, artistic ce le transmite elevilor, să utilizeze exemple de înaltă înaltă morală a personalităților din știință, artă și cultură, pasiunea și perseverența în muncă, spiritul de sacrificiu pentru știință, trăsături morale care vor impresiona pe copii, vor găsi ecou în sufletul lor.

În procesul de educare a tineretului școlar în spiritul principiilor moralei comuniste, cadrele didactice vor organiza acțiuni care să formeze la elevi o atitudine comunistă față de muncă, simțul răspunderii față de îndatoririle sociale, inițiativa, capacitatea de organizare, acțiunea care să contribuie la îndeplinirea voinței și formarea caracterului. Conducerea școlii, cadrele didactice, cu sprijinul organizațiilor U.T.C. și de pionieri vor antrena elevii în organizarea și desfășurarea acțiunilor culturale-artistice și sportive planificate în afara de clasă, creînd condiții corespunzătoare pentru largirea experienței sociale a elevilor, pentru formarea deprinderilor specifice conduitei morale.

Personalul didactic va urmări ca aceste activități să contribuie la dezvoltarea conștiinței înaltă în muncă, a unei înalte conștiințe a datoriei, a colectivismului, a cinstei și sincerității, a modestiei, a intranșigentei față de lipsuri, a intoleranței față de încălcarea disciplinei școlare.

Colectivele pedagogice ale școlilor se vor preocupa ca între vorbele și faptele elevilor să se asigure o concordanță deplină. În acest scop, vor evita verbalismul moralizator, simlul și mai mult spiritul de inițiativă și de independență al elevilor, fără, însă, a se dimina rolul — bine definit — al educatorului, acela de conducător al procesului instructiv-educativ.

O atenție deosebită trebuie să acorde cadrele didactice pregătirii tineretului pentru viață, formării unor deprinderi practice de muncă, dezvoltării capacității de înțelegere, de apreciere și de creare a frumuseții educării unui tineret sănătos, viguros și optimist.

Folosind largile condiții create în viața școlii, profesorii vor acorda mai multă atenție dezvoltării aptitudinilor creatoare ale tineretului școlar, a dragostei față de munca productivă, a interesului pentru apărarea și întărirea sănătății, pentru practicarea exercițiilor fizice și a sportului.

Lecțiile de educație fizică, sportul, concursurile sportive școlare trebuie să contribuie la formarea calităților morale și de voință ca: inițiativa, hărțuirea, perseverența, stăpînirea de sine, curajul, disciplina conștientă, obișnuința de a acționa în colectiv, spiritul de echipă, deprinderea de muncă ordonată.

Avînd în vedere contribuția pe care educația fizică și sportul o aduc la dezvoltarea fizică armonioasă a elevilor, la organizarea rațională și educativă a timpului liber, cadrele didactice au datoria să asigure antrenarea întregii mase de elevi în practicarea sistematică a exercițiilor fizice și a sportului.

În organizarea și desfășurarea muncii educative din școală este necesar să se asigure caracterul ei sistematic, gradat, evitîndu-se repetările, paralelismul, improvizarea. Important este ca în muncă să se pomenească de cerințele obiective ale societății noastre, de specificul colectivului școlii sau clasei, de cerințele dezvoltării elevilor, prețuindu-se măsurile pentru lichidarea aspectelor negative și pentru ridicarea pe o nouă treaptă a celor

pozitive. Experiența școlii arată că acolo unde se cunoșc bine elevii, colectivele claselor și se adoptă măsuri corespunzătoare din timp, se creează condiții favorabile pentru preîntîmpinarea apariției unor orientări realizări obținute de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român, holărează de a apăra cu abnegație și de a dezvolta acest realizări.

Îndeplinirea acestor importante sarcini ale educației comuniste a elevilor este condiționată de formarea și încheierea unui colectiv pedagogic al școlii, care trebuie să acționeze în strînsă legătură cu organizațiile U.T.C. și de pionieri și cu familia, asigurînd o unitate de cerințe și de influențe educative a tuturor acestor factori.

Orientarea și buna desfășurare a muncii educative din școală depind, în primul rînd, de felul cum colectivul didactic solicită și folosește sprijinul organizației de pionieri.

De educarea tineretului nostru școlar, de formarea profilului moral al elevilor răspund toți învățătorii și profesorii și în mod deosebit, directorii școlilor și profesorii diriginți.

II. Rolul și sarcinile directorului școlii în organizarea, îndrumarea și controlul muncii educative în rîndurile elevilor

III. Ridicarea calității muncii profesorii diriginte

În ansamblul muncii educative, alături de director, dirigințele are un rol deosebit de important.

Sarcinile profesorului diriginte

a) Studierea și cunoașterea personalității elevilor.

Rezultatele muncii educative din școală, valoarea măsurilor întreprinse depind direct de felul cum este cunoscută personalitatea elevului. Studierea și cunoașterea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, a trăsăturilor temperamentale și de caracter, a trăsăturilor morale constituie o datorie a tuturor cadrelor didactice, cu deosebire a profesorii diriginți.

Pentru a realiza o muncă educativă diferențiată, în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor, diriginții trebuie să manifeste mai multă preocupare în vederea cunoașterii trăsăturilor dominante ale personalității lor. În acest scop, ei trebuie să studieze dezvoltarea psihofizică și starea sanitară a elevilor, climatul familial, fizic și moral, atitudinea lor față de muncă, față de îndatoririle școlare și sociale, față de membrii colectivului din care fac parte, să cunoască preocupările și năzuințele lor de viitor. Cunoașterea acestor aspecte va da posibilitatea profesorilor diriginți să caracterizeze just elevii, să desfășoare o muncă educativă de perspectivă, să ajute elevii și părinții în cunoașterea direcției dezvoltării personalității acestora, să realizeze o justă orientare profesională.

În acest scop este necesară o aprofundare mai atentă a profesorului diriginte de elev, de preocupările, de frîntîmirile lui, de întreaga lui viață.

b) Organizarea și educarea colectivului de elevi.

Una din sarcinile esențiale ale profesorului diriginte o constituie organizarea și educarea colectivului de elevi. Luptînd pentru realizarea unui colectiv încheat, diriginții, sprijiniți permanent de profesorii clasei, vor formula cerințe și exigente unire față de toți membrii colectivului, milînd pentru formarea unei opinii sănătoase, pentru respectarea ordinii și disciplinei din școală, a normelor de comportare civilizată, a unor relații juste între elevi, între elevi și profesori.

În realizarea acestor sarcini, diriginții vor acorda o atenție deosebită

învîngerea greutăților ce se ivesc pe parcurs, în îmbunătățirea conținutului educativ al lecțiilor, al activităților în afara de clasă și extracurriculare, să sporească eficiența muncii educative în rîndurile tineretului școlar. În acest scop, el are datoria să activeze comisiile metodice pe specialități, comisiile diriginților, să întărească rolul consiliului pedagogic în dezbaterile și rezolvarea problemelor educative, în valorificarea experienței pozitive.

Pentru realizarea sarcinilor muncii educative la nivelul cerințelor actuale, este necesar ca diriginții să desfășoare un control nemijlocit și sistematic, urmînd obiective precise, strîns legate de problemele pe care le ridică fiecare etapă a anului școlar, profilul școlii, viața social-politică a raionului, a regiunii, a țării.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

III. Ridicarea calității muncii profesorii diriginte

În ansamblul muncii educative, alături de director, dirigințele are un rol deosebit de important.

Sarcinile profesorului diriginte

a) Studierea și cunoașterea personalității elevilor.

Rezultatele muncii educative din școală, valoarea măsurilor întreprinse depind direct de felul cum este cunoscută personalitatea elevului. Studierea și cunoașterea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, a trăsăturilor temperamentale și de caracter, a trăsăturilor morale constituie o datorie a tuturor cadrelor didactice, cu deosebire a profesorii diriginți.

Pentru a realiza o muncă educativă diferențiată, în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor, diriginții trebuie să manifeste mai multă preocupare în vederea cunoașterii trăsăturilor dominante ale personalității lor. În acest scop, ei trebuie să studieze dezvoltarea psihofizică și starea sanitară a elevilor, climatul familial, fizic și moral, atitudinea lor față de muncă, față de îndatoririle școlare și sociale, față de membrii colectivului din care fac parte, să cunoască preocupările și năzuințele lor de viitor. Cunoașterea acestor aspecte va da posibilitatea profesorilor diriginți să caracterizeze just elevii, să desfășoare o muncă educativă de perspectivă, să ajute elevii și părinții în cunoașterea direcției dezvoltării personalității acestora, să realizeze o justă orientare profesională.

În acest scop este necesară o aprofundare mai atentă a profesorului diriginte de elev, de preocupările, de frîntîmirile lui, de întreaga lui viață.

b) Organizarea și educarea colectivului de elevi.

Una din sarcinile esențiale ale profesorului diriginte o constituie organizarea și educarea colectivului de elevi. Luptînd pentru realizarea unui colectiv încheat, diriginții, sprijiniți permanent de profesorii clasei, vor formula cerințe și exigente unire față de toți membrii colectivului, milînd pentru formarea unei opinii sănatoase, pentru respectarea ordinii și disciplinei din școală, a normelor de comportare civilizată, a unor relații juste între elevi, între elevi și profesori.

În realizarea acestor sarcini, diriginții vor acorda o atenție deosebită

învîngerea greutăților ce se ivesc pe parcurs, în îmbunătățirea conținutului educativ al lecțiilor, al activităților în afara de clasă și extracurriculare, să sporească eficiența muncii educative în rîndurile tineretului școlar. În acest scop, el are datoria să activeze comisiile metodice pe specialități, comisiile diriginților, să întărească rolul consiliului pedagogic în dezbaterile și rezolvarea problemelor educative, în valorificarea experienței pozitive.

Pentru realizarea sarcinilor muncii educative la nivelul cerințelor actuale, este necesar ca diriginții să desfășoare un control nemijlocit și sistematic, urmînd obiective precise, strîns legate de problemele pe care le ridică fiecare etapă a anului școlar, profilul școlii, viața social-politică a raionului, a regiunii, a țării.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

III. Ridicarea calității muncii profesorii diriginte

În ansamblul muncii educative, alături de director, dirigințele are un rol deosebit de important.

Sarcinile profesorului diriginte

a) Studierea și cunoașterea personalității elevilor.

Rezultatele muncii educative din școală, valoarea măsurilor întreprinse depind direct de felul cum este cunoscută personalitatea elevului. Studierea și cunoașterea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, a trăsăturilor temperamentale și de caracter, a trăsăturilor morale constituie o datorie a tuturor cadrelor didactice, cu deosebire a profesorii diriginți.

Pentru a realiza o muncă educativă diferențiată, în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor, diriginții trebuie să manifeste mai multă preocupare în vederea cunoașterii trăsăturilor dominante ale personalității lor. În acest scop, ei trebuie să studieze dezvoltarea psihofizică și starea sanitară a elevilor, climatul familial, fizic și moral, atitudinea lor față de muncă, față de îndatoririle școlare și sociale, față de membrii colectivului din care fac parte, să cunoască preocupările și năzuințele lor de viitor. Cunoașterea acestor aspecte va da posibilitatea profesorilor diriginți să caracterizeze just elevii, să desfășoare o muncă educativă de perspectivă, să ajute elevii și părinții în cunoașterea direcției dezvoltării personalității acestora, să realizeze o justă orientare profesională.

În acest scop este necesară o aprofundare mai atentă a profesorului diriginte de elev, de preocupările, de frîntîmirile lui, de întreaga lui viață.

b) Organizarea și educarea colectivului de elevi.

Una din sarcinile esențiale ale profesorului diriginte o constituie organizarea și educarea colectivului de elevi. Luptînd pentru realizarea unui colectiv încheat, diriginții, sprijiniți permanent de profesorii clasei, vor formula cerințe și exigente unire față de toți membrii colectivului, milînd pentru formarea unei opinii sănatoase, pentru respectarea ordinii și disciplinei din școală, a normelor de comportare civilizată, a unor relații juste între elevi, între elevi și profesori.

În realizarea acestor sarcini, diriginții vor acorda o atenție deosebită

învîngerea greutăților ce se ivesc pe parcurs, în îmbunătățirea conținutului educativ al lecțiilor, al activităților în afara de clasă și extracurriculare, să sporească eficiența muncii educative în rîndurile tineretului școlar. În acest scop, el are datoria să activeze comisiile metodice pe specialități, comisiile diriginților, să întărească rolul consiliului pedagogic în dezbaterile și rezolvarea problemelor educative, în valorificarea experienței pozitive.

Pentru realizarea sarcinilor muncii educative la nivelul cerințelor actuale, este necesar ca diriginții să desfășoare un control nemijlocit și sistematic, urmînd obiective precise, strîns legate de problemele pe care le ridică fiecare etapă a anului școlar, profilul școlii, viața social-politică a raionului, a regiunii, a țării.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

III. Ridicarea calității muncii profesorii diriginte

În ansamblul muncii educative, alături de director, dirigințele are un rol deosebit de important.

Sarcinile profesorului diriginte

a) Studierea și cunoașterea personalității elevilor.

Rezultatele muncii educative din școală, valoarea măsurilor întreprinse depind direct de felul cum este cunoscută personalitatea elevului. Studierea și cunoașterea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, a trăsăturilor temperamentale și de caracter, a trăsăturilor morale constituie o datorie a tuturor cadrelor didactice, cu deosebire a profesorii diriginți.

Pentru a realiza o muncă educativă diferențiată, în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor, diriginții trebuie să manifeste mai multă preocupare în vederea cunoașterii trăsăturilor dominante ale personalității lor. În acest scop, ei trebuie să studieze dezvoltarea psihofizică și starea sanitară a elevilor, climatul familial, fizic și moral, atitudinea lor față de muncă, față de îndatoririle școlare și sociale, față de membrii colectivului din care fac parte, să cunoască preocupările și năzuințele lor de viitor. Cunoașterea acestor aspecte va da posibilitatea profesorilor diriginți să caracterizeze just elevii, să desfășoare o muncă educativă de perspectivă, să ajute elevii și părinții în cunoașterea direcției dezvoltării personalității acestora, să realizeze o justă orientare profesională.

În acest scop este necesară o aprofundare mai atentă a profesorului diriginte de elev, de preocupările, de frîntîmirile lui, de întreaga lui viață.

b) Organizarea și educarea colectivului de elevi.

Una din sarcinile esențiale ale profesorului diriginte o constituie organizarea și educarea colectivului de elevi. Luptînd pentru realizarea unui colectiv încheat, diriginții, sprijiniți permanent de profesorii clasei, vor formula cerințe și exigente unire față de toți membrii colectivului, milînd pentru formarea unei opinii sănatoase, pentru respectarea ordinii și disciplinei din școală, a normelor de comportare civilizată, a unor relații juste între elevi, între elevi și profesori.

În realizarea acestor sarcini, diriginții vor acorda o atenție deosebită

învîngerea greutăților ce se ivesc pe parcurs, în îmbunătățirea conținutului educativ al lecțiilor, al activităților în afara de clasă și extracurriculare, să sporească eficiența muncii educative în rîndurile tineretului școlar. În acest scop, el are datoria să activeze comisiile metodice pe specialități, comisiile diriginților, să întărească rolul consiliului pedagogic în dezbaterile și rezolvarea problemelor educative, în valorificarea experienței pozitive.

Pentru realizarea sarcinilor muncii educative la nivelul cerințelor actuale, este necesar ca diriginții să desfășoare un control nemijlocit și sistematic, urmînd obiective precise, strîns legate de problemele pe care le ridică fiecare etapă a anului școlar, profilul școlii, viața social-politică a raionului, a regiunii, a țării.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei și tehnicii contemporane.

În efectuarea controlului, directorul trebuie să stimuleze activitatea cadrelor didactice, să mărească spiritul lor de răspundere, printr-o atitudine de onestitate și exigență rațională, de principialitate în rezolvarea problemelor, prin crearea unei atmosfere de ajutor tovarășesc. El trebuie să constituie, pentru întregul colectiv pedagogic, exemplu în ceea ce privește răspunderea morală față de instruirea și educarea tinerelor generații, orizontul cultural, participarea pe lărimul vieții sociale și politice, preocuparea de a fi la curent cu progresul științei

Indrumări privind îmbunătățirea muncii educative în învățămîntul de cultură generală

(Urmare din pag. 3-a)

tenia, perseverența, simțul răspunderii etc. De asemenea, se vor dezvolta sentimente morale ca patriotismul socialist, internaționalismul proletar și umanismul socialist, prin teme care vor cultiva mîndria națională, respectul față de tradițiile de luptă ale poporului nostru și ale clasei muncitoare, entuziasmul și dragostea față de munca pentru desăvîrșirea construcției socialiste, satisfacția față de politica înțeleaptă a partidului nostru pe plan intern și extern, simțul datoriei de a învăța cit mai bine și de a se comporta cu demnitate în toate împrejurările, se vor forma și întări convingeri comuniste.

Prin exemple alese din societatea noastră și fetele exerciții morale (exerciții de comportare civilizată, politicoasă, respectuoasă, disciplinată), dirigenții vor urmări ca elevii să fie ajutați să-și formeze treptat deprinderi și obiceiuri de comportare morală, rod al înțelegerii temeinice a raportului dintre conștiința și conduita morală.

Principala datorie a elevilor fiind învățătura, dirigenții trebuie să stimuleze interesul copiilor pentru studiu, să satisfacă curiozitatea lor intelectuală, să date din viața marilor oameni de știință și cultură, prezentînd stiliul de muncă și pașunea constructivă care l-a animat pe acestia permanent.

Dezvoltarea continuă a interesului față de știință trebuie să se sprijine pe deprinderi adecvate de muncă intelectuală. În acest sens, analiza situației elevilor la învățătura se va face temeinic, prin sesizarea cauzelor unor lipsuri și precizarea măsurilor de înlăturare a lor.

Sensibilitatea elevilor față de frumosul natural, artistic și social trebuie să se cultive prin teme care contribuie la formarea simțului și gustului lor estetic. Aceasta nu înseamnă substituția dirigenților muncii profesorilor de muzică, desen, literatură etc.

Dirigenții contribuie la formarea unor deprinderi de comportare frumosă, a unei tinute corecte și civilizate, cultivînd exprimarea literară, grija față de ordine, curățenie și interesul pentru înfrumusețarea locului de muncă și a mediului de viață.

Dirigenții este chemat să contribuie la formarea deprinderilor igienico-sanitare. Temele sanitare se țin de către medicii școlari, iar acolo unde nu este posibil, de către dirigenți.

În funcție de interesele și aptitudinile elevilor, prin teme consacrate alegerii profesiei, dirigenții vor populariza meseriile de bază, arătînd cerințele și frumusețea lor, vor efectua sondaje, mai ales în rîndurile elevilor din clasele de absolvire, asupra idealului vieții lor, dînd sfaturi, formulînd îndemnul, valorificînd impresiile culese cu prilejul vizitelor în întreprinderi, uzine, G.A.S., C.A.P., școli de grad superior, institute de cercetări ș.a.

Realizarea sarcinilor educative ce revin dirigenților în legătură cu educația comunistă, în general și cu educația moral-cetățenească, în special, impune o diversitate de teme, al căror conținut trebuie să corespundă specificului clasei și școlii, particularităților de vîrstă ale elevilor, cerințelor mereu sporite ale societății noastre.

În stabilirea tematicii orelor de dirigenție este necesar să se evite atât unilateralitatea, cit și pulverizarea surselor de informație diferite, care împiedică realizarea caracterului de sistem al muncii educative.

O întocmire judicioasă a tematicii orelor de dirigenție solicită din partea profesorului dirigenție o intensă manifestare a personalității sale moral-politice, a conștiinței sale de pedagog-cetățean, de patriot înfălcărat pentru cauza socialismului. Folosind eroicele tradiții de luptă ale poporului nostru, exemplul fetei morale a marilor personalități din istoria patriei, a eroilor poporului, dirigenții sînt chemați să dea fiecărei ore un astfel de conținut care să determine o puternică trăire afectivă, să stimuleze voința, să trezească în inimile elevilor dorința de a-și pune în slujba patriei toată tinerețea și toată puterea lor de muncă.

Indicații metodice cu privire la orela de dirigenție.

În desfășurarea orelor de dirigenție, rolul conducător revine dirigențului. Aceasta nu înseamnă că elevii trebuie să aibă o atitudine pasivă. În general, aceștia cunosc subiectele cel puțin cu o săptămîină înainte și string materialele necesare: albume, diafilme, discuri, texte literare etc. Contribuția elevilor nu trebuie, totuși, exagerată. Ei trebuie să participe la aceste ore degețaiți și cu plăcere, așteptînd cu nerăbdare conținutul lor interesant. Temele unor ore cu conținut etic, care-și propun să rezolve probleme delicate din viața clasei, nici nu este necesar să fie dinainte anunțate.

Participarea activă a elevilor la ora de dirigenție să se realizeze firesc, prin conținutul problemelor discutate și prin procedee care să asigure participarea spontană și sinceră a tuturor elevilor, evitîndu-se regularea, rigiditatea și formalismul dispoziciilor moralizatoare.

Metoda cea mai larg utilizată în desfășurarea orelor de dirigenție este convorbirea. Ea oferă prilejul lăurii de poziție, a atitudinilor critice a elevilor față de problemele discutate. În același timp, cu ajutorul acestei metode se poate orienta mai ușor gîndirea, atenția, se pot provoca emoții puternice elevilor, în funcție de scopul propus. Conducerea cu competență de către dirigenți a convorbirii etice duce la formarea unor fapte negative, la formarea unui curent sâmbos al opiniei clasei.

La clasele I-IV se folosește cu

succes metoda povestirii, abordîndu-se, mai ales, temele morale, pe calea indirectă a unor întîmplări accesibile experienței de viață a copiilor.

În formarea deprinderilor, un rol de seamă îl joacă metoda exercițiului. Elevii trebuie obișnuși să salute corect, să se servească în mod civilizată la masă, să știe cum să adreseze o urare unui coleg, să execute un pansament în cadrul orelor sanitare de acordare a primului ajutor etc. Unele ore de dirigenție se pot desfășura pe bază de demonstrații, conduse de dirigenți: proiectii, audiții, albume, diafilme ș. a. Folosirea mijloacelor moderne audio-vizuale ridică nivelul orelor de dirigenție. Este necesar, însă, să se evite supraîncălzirea acestor ore cu prea multe materiale demonstrative, pentru a nu se împiedica realizarea scopului educativ propus.

Metoda materialului trebuie folosită cu mult discernămint și numai acolo unde este posibil și necesar. O astfel de metodă nu este indicată la clasele mici.

În anii puterii populare s-a acumulat o bogată experiență în domeniul muncii dirigenților. Această experiență este cunoscută și generalizată. Comisiile metodice ale dirigenților trebuie să organizeze schimbul de experiență, programînd asistențe ale dirigenților tineri la cei cu experiență. De asemenea, pentru temele care ridică dificultăți mai mari (cu conținut etic, de analiză a muncii, de îndrumare a studiului individual etc.), se vor organiza ore deschise, pentru dirigenți cu mai puțină experiență, ținute de cadre didactice frunțase, cu rezultate deosebite în năunța educativă. Referatele susținute în cadrul ședințelor comisiilor dirigenților vor dezbate, pe lîngă problemele muncii educative în general, și probleme privind conținutul și metoda desfășurării unor ore de dirigenție mai dificile.

Unele comisii ale dirigenților cu o bogată experiență au colecționat o seamă de materiale ajutătoare: planuri de ore reușite, decupări de articole din presa pedagogică, în care se prezintă ore de dirigenție, indexe bibliografice, ținute la zi, pe tema muncii dirigențului etc. O asemenea experiență este bine să fie extinsă în toate școlile.

Urmînd în mod organizat întreaga muncă educativă din școală directorii trebuie să popularizeze în comisiile pedagogice rezultatele pozitive obținute de unii dirigenți, relevînd stiliul și metodele de muncă ale acestora, rezultatele obținute la clasele pe care le conduc.

Planificarea muncii educative

Rezultatele muncii educative din școală sînt condiționate și de caracterul organizat, sistematic, gradat al acesteia. Acest caracter se asigură printr-o justă planificare a muncii pe școală și la fiecare clasă în parte.

Pomînd de la obiectivele planului general de muncă al școlii, dirigenții fixează sarcinile și măsurile educative corespunzătoare particularităților colectivului de elevi de care răspunde. Este necesar, totuși, ca întocmirea planificării muncii educative să fie precedată de o analiză atentă a situației la învățătura și disciplină a clasei respective, a stadiului de organizare și dezvoltare a colectivului, a condițiilor specifice în care se desfășoară procesul instructiv-educativ.

Pomînd de la aceste premise, dirigenții își fixează măsurile corespunzătoare și termenele de îndeplinire, urmărind ca activitățile planificate să nu repete acțiunilor similare celor ale organizației de tineret.

Sarcinile din prezentele îndrumări pot să constituie principalele jaloane ale întocmirii planurilor de muncă ale dirigenților.

Pentru îmbunătățirea continuă a muncii educative din școală, a muncii dirigenților, se recomandă secțiilor de învățămînt să popularizeze rezultatele bune, experiența înaintată, în consfățiri periodice cu dirigenții și directorii, prin scrisori metodice și în articole publicate în presa pedagogică. Lucrările cele mai bune, susținute în cadrul comisiilor dirigenților, se vor prezenta la sesiunile regionale ale lecturilor pedagogice.

Folosindu-se aceste căi variate de popularizare a experienței valoroase, dirigenții, profesorii, directorii se vor perfecționa continuu, contribuind la ridicarea nivelului calității muncii educative.

Formarea profilului moral, spiritual al tineretului școlar, în lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, impune înalte cerințe cu privire la personalitatea educatorului: un ridicat nivel ideologic și politic, o temeinică pregătire de specialitate și pedagogică, dragoste față de copii, tact pedagogic, convingeri ferme în spiritul moralei comuniste, prestigiu și autoritate.

Pe lîngă aceste trăsături, pentru a putea constitui exemple demne de urmat în muncă și în toate împrejurările vieții, învățătorii și profesorii trebuie să înfrunghie ei înșiși valorile morale pe care tind să le realizeze la elevii lor: un adînc sentiment patriotic, dragoste și pasiune față de muncă, năzuința nestăvilită către noi realizări, moralitate desăvîrșită, principialitate în relațiile cu oamenii.

Luptind pentru dezvoltarea continuă a acestor calități și punînd în slujba nobililor sarcini ce li s-au încredințat toată știința și conștiința lor, cadrele didactice vor reuși să dea patriei un tineret cu un larg orizont de cultură generală, entuziasmat și optimist, înzestrat de înalte idei ale umanismului socialist, un tineret capabil să participe activ și creator la desăvîrșirea construcției socialismului.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În vederea efectuării lucrărilor de transferare și numire a personalului didactic din învățămîntul de cultură generală, precum și a profesorilor care predau obiecte de cultură generală în învățămîntul profesional și tehnic, Ministerul Învățămîntului a tipărit Buletinul cu posturile și catedrele vacante pentru anul școlar 1966/1967, care a fost difuzat la toate liceele și școlile generale cu clasele I-VIII din țară. Buletinul cuprinde, la început, instrucțiunile privind

desfășurarea lucrărilor de transferare și numire a personalului didactic pentru anul școlar 1966/1967.

Cererile de transferare și numire se pot depune la secțiile de învățămînt raionale și orașenești pînă la data de 10 februarie a. c. inclusiv.

Buletinul Ministerului Învățămîntului poate fi consultat la secțiile de învățămînt, precum și la liceele și școlile generale cu clasele I-VIII din întreaga țară.

Se elaborează Istoria învățămîntului din România

În scopul elaborării ISTORIEI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DIN ROMÂNIA, cu specialitate privind la știință și tehnică, lucrarea menită să prezinte evoluția școlii românești, a portul adus de ea, de-a lungul timpului, la progresul social și legăturile sale neîntrerupte cu tradiția poporului, Ministerul Învățămîntului a constituit un colectiv a cărui sarcină de început este adunarea materialului documentar necesar elaborării acestei lucrări.

Avînd în vedere caracterul de sinteză al Istoriei Învățămîntului din România, vastitatea și diversitatea materialului susceptibil de a fi folosit, fie ca izvor de informație, fie chiar în cadrul lucrării, colectivul face un călduros apel la toți cei care dețin informații sau documente ori pot furniza relații interesante în legătură cu probleme ale istoriei învățămîntului românesc, solicitîndu-i să le trimită sau să le semnaleze, pentru a putea fi valorificate. Materialele vor fi trimise pe adresa: Ministerul Învățămîntului, colectivul pentru Istoria învățămîntului, București, str. Nufetilor, nr. 30.

Expoziția literaturii pedagogice de peste hotare

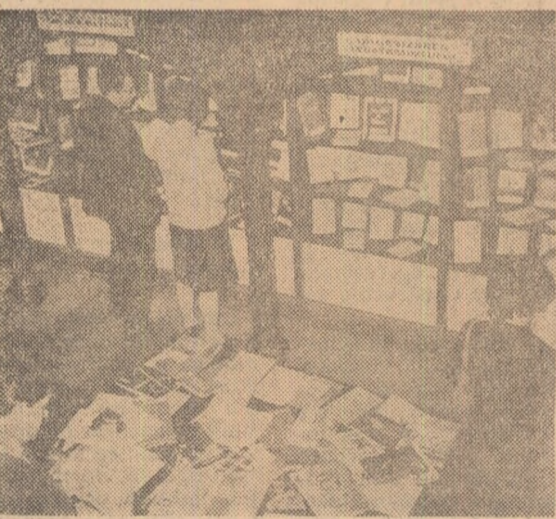
Biblioteca centrală pedagogică a organizat, la sediul său din str. Zalomir nr. 12, o expoziție în care sînt prezentate cărți și reviste cu caracter pedagogic de peste hotare.

O serie de panouri informază pe vizitatorii expoziției că Biblioteca centrală pedagogică întretine raporturi de schimb cu 82 instituții academice și centre de documentare pedagogică din 39 țări.

Unul dintre standuri prezintă publicații străine în care au apărut materiale despre învățămîntul românesc și despre știința pedagogică din țara noastră. Un alt stand expune publicațiile Bibliotecii centrale pedagogice menite să popularizeze experiența pedagogică românească și străină: „Documentare pedagogică — culegere de materiale”, „Buletinul de documentare pedagogică”, „Învățămîntul programat — documentare bibliografică”.

Un alt sector care atrage atenția este acela al publicațiilor internaționale UNESCO (cărți și reviste), mijloc important pentru asigurarea cooperării între țări și în problemele de învățămînt și educație. De asemenea, stîrnesc interes standurile în care sînt expuse lucrări referitoare la probleme de bază ale pedagogiei, la probleme generale de

educație, didactică și metodică, la organizarea învățămîntului, la psihologia pedagogică și la psihologia copilului, la defectologie, la educația preșcolară, la modernizarea învățămîntului. Se găsesc de asemenea în expoziție manuale didactice, numeroase reviste de învățămînt, dicționare și enciclopedii de specialitate. Rețin în mod deosebit atenția vizitatorilor lucrări cum sînt „Esthétique et pédagogie” de Irena Wojnar (Paris, 1936), „Education in an Industrial Society” de G. H. Bantock (London, 1963), „Metodologia didactică” de Renzo Titone (Zürich, 1963), „Handbook of Research on Teaching” de N. L. Gage (Chicago, 1964), „Introduction à la recherche pédagogique” de G. Landsheere (Paris 1964), „Theories of Learning and Instruction” de Ernest Hilgard (Chicago, 1964), „Matematicele și kiberneticele metodei de pedagogie” de N. B. Itelson (Moskva, 1964), „Psychopédagogie des moyens audio-visuels” de Gaston Mialaret (Paris, 1964), „O poweszczeniowa kształcenia na poziomie srednim” de Tadeusz Wiloch (Warszawa, 1965), „Lexikon der Pädagogik”, 5 volume (Wien, 1965), „A Handbook of British Educational Terms” (London, 1963), „Pedagogischeskaia entiklopediia” (Moskva, 1965).

Intr-o sală a expoziției

Tinerii pedagogi și problemele lor

(Urmare din pag. 1-a)

mul rînd — subliniem noi — de către directorul școlii. Acolo unde directorul școlii înțelege cum se cuvine această datorie el este într-adevăr un călăuzitor de folos pentru tinerele cadre.

În raionul Medias sînt nu mareaște astfel de exemple de directori. Și totuși, chiar și ajutorul și îndrumarea directorului sînt limitate, pentru că oricît de multilateral pregătit, oricît de competent ar fi el, nu poate fi un metodist ireproșabil pentru toate disciplinele. Lăsam la o parte faptul că unii directori sînt și ei tineri, că au absolvit numai de cîțiva ani studiile superioare și mai au ei înșiși de învățat. Oricum, însă, numai îndrumarea directorului nu poate rezolva cerințele ajutorării tinerilor profesori. Aici trebuie să-și spună din plin cuvîntul și inspectorii școlari.

Inspecția școlară n-a putut să însemne însă, pînă

acum, sprijin prea eficient pentru tinerii pedagogi din raionul Medias. În primul rînd pentru că nu a putut cuprinde decît un număr foarte mic de cadre tinere. Apoi, nu întotdeauna o inspecție vizează probleme de fond. Tovarășa Zoe Mihnea, una din tinerele cadre care au avut norocul să fie inspectate în primul trimestru, considera că este absolut necesar ca îndrumarea inspectorului să țină seama de anumite particularități ale începuturilor. Se poate întîmpla ca inspectorul să fie obișnuit cu un anumit stil de îndrumare — acela folosit în situațiile obișnuite. Dar un asemenea stil nu poate da aceleși rezultate cînd este folosit cu cadrele tinere.

„La prima inspecție — spunea tovarășa Mihnea — am fost atît de emoționată cum n-am fost de nici unul din examenele din facultate.

Tineam o oră de dirigenție. Emoția mi-a fost sporită de atitudinea rece, distanțată a inspectorului, de emoția colegilor. Inspectorul mi-a spus că nu e bine cum am procedat în ora de dirigenție, dar nu mi-a arătat clar cum ar fi trebuit să procedez”.

Și alți profesori tineri ne-au semnalat situații asemănătoare. Ei socotesc că tonul de „magister dixit” al unor inspectorii este una din principalele cauze ale lipsei de eficiență a inspecției școlare. „Simțim nevoia de a fi ajutați concret, de a ni se demonstra cum trebuie să lucrăm — spun ei — nu numai de a afla aprecieri cu privire la munca noastră”.

O problemă deosebit de importantă legată de munca tinerelor cadre este aceea a continuității informării în specialitate. Dar, după cum au arătat discuțiile purtate

în raionul Medias, în afară de publicațiile curente, cei mai mulți dintre noii învățători și profesori n-au mai citit nici o carte de specialitate, nici o lucrare legată de obiectul pe care-l predau. Cauza? Eternul „nu avem timp”.

Profesoara de limba română Maria Vescan ne-a făcut și o socoteală, pe ore și zile, a obligațiilor extraprofesionale pe care le are și care, într-adevăr, îi răpesc mult mai mult timp decît chiar pregătirea curentă pentru lecții. De altfel, acest fenomen a fost semnalat și în alte locuri. La numeroși directori de școală, ca și la unele organizații sindicale se manifestă tendința de a coplesci tinerele cadre cu o adevărată avalanșă de sarcini. La prima vedere aceste sarcini par simple și sînt primite cu ușurință. Dar a pregăti o echipă de lucru cu repetiții săptămînale, a răspunde de cîteva cercuri de citit, a pregăti și a ține

conferințe, a organiza seri pentru tineret, simpoziioane, a mai fi și instructor de pionieri sau a avea răspundere pe linie sindicală înseamnă a consuma mult timp, ceea ce nu se poate să nu se repercuteze în pregătirea profesională în calitatea muncii la clasă. Am rămas cu impresia că munca la clasă este neglijată de unele organe locale (secții de învățămînt, organe sindicale), pentru că nu are în ea nimic spectacular, care să aducă repede laude comune, așa cum aduce de pildă activitatea culturală.

Creдем că este neapărat necesar ca în primii ani de muncă la catedră (pînă la sustinerea definitivatului) să existe mai multă grijă în atribuirea de sarcini extraprofesionale tinerilor pedagogi. Poate că în această privință ar trebui să intervină, prin acte normative, însuși Ministerul Învățămîntului. De asemenea, se cuvin lămurite mai precis

și raporturile dintre școală și unele organe economice. Într-o serie de comunități n-a semnalat, de pildă, că în vacanța de vară cadrele didactice au avut, în perioada cînd nu se aflau în concediu, de a-și lua sarcinile curente, unele sarcini care nu tîu în nici un caz de calitatea muncii de dascăl.

Dacă primele contacte cu munca de profesor sînt realizate pe coordonate și criteriile formaliste sau pe o supraincercare cu sarcini extraprofesionale, ele au consecințe dăunătoare. Ele trebuie să fie înlăturate atît prin grija directorilor, a secțiilor de învățămînt, a organelor sindicale, cit și prin aceea a Ministerului Învățămîntului. Numai așa putem să ducem noile promovii de învățători și profesori pe drumul perfecționării, al maturizării lor profesionale.

R. CONSTANTIN

Prof. ION CIRDEI

„Pe șoseaua Giurgiuului”

O manifestare artistică a profesorilor

Continuînd o tradiție de mai mulți ani, s-a deschis și de astă dată Expoziția ceneclului „Ion Andreescu” al profesorilor de desen din București.

În expoziția de anul acesta se observă un progres în ceea ce privește folosirea mijloacelor de expresie și o mai accentuată exigență în privința selecționării pozțiilor sînt înmănușiate mai cu seamă lucrări realizate în timpul vacanțelor. Membrii ceneclului și-au statornicit un bun obicei ca în timpul vacanței de vară să se deplaseze în diferite părți ale țării și să-și traducă în linii și culoare impresiile.

În această expoziție se afirmă în mod deosebit acurarea. **EMA GHERGHEL** prezintă lucrări bine legate și energic construite, dovînd vizuine personală și fermă stăpînire a meșteșugului acurării. În lucrările **Eugeniei Brateș** se vede sensibilitate și rafinement. Remarcabile prin spontaneitatea realizării și prospețimea de simțire sînt cele două acurări de la marc. **Aceleana Constante Manolescu** sînt calme, transparente și pătrunse de lirism. **Emil Niculescu-Nic** este prezentat prin peisaje urbane construite cu multă acuratețe, poate prea construite. O perspectivă frumoasă a realizat în acurarea „Sighet”.

O bună parte a lucrărilor expoziției sînt tablouri în ulei. **Alexandru Brăgă**, înimosal organizator și animator al ceneclului, se afirmă prin două lucrări („Peisaj” și „Peisaj sibian”) sobre, echilibrate, bine compuse și frumos colorate. **Ion Cîrdei**, adevărat cronicar imagistic al Bucureștiului, prezintă antitetic aspecte din trecutul și prezentul capitalei noastre. În tabloul „Pe șoseaua Giurgiuului”, blocuri mărete iau locul umiltoarelor cocioabe din trecut. **Maria Palade** a realizat o frumoasă armonie cromatică în tabloul cu flori. **Nina Stuparu** a fost cu mult mai bine reprezentată în expozițiile anterioare, cînd s-a afirmat ca cea mai sensibilă coloristă din acest ceneclu. **Jean Nișescu**, în „Portret”, manifestă aceeași probitate artistică de care a dat dovadă întotdeauna. La fel și **Vera Nișescu**. **Andreea Belei** se afirmă în portretele expuse, prin construcție și echilibrul maselor de culoare. **Elena Belou** dovedește sensibilitate în peisajele din Bulgaria. Nu lipsesc din expoziție nici lucrările lui **Dumitru Martinsa**, ca și ale altor profesori de desen din București.

În aprecierea globală a expoziției ceneclului „Ion Andreescu” nu se poate să nu se țină seama de condițiile specifice în care lucrează membrii lui. Ca profesori de desen, ei manifestă o grijă permanentă de a fi explițiți, o anumită prudență și „cuminenție” care îi duce uneori la rutină în exprimarea plastică

Prof. EMA GHERGHEL

„Natură statică”